

SÜMEGE ÉS VIDÉKE

Megjelenik minden vasárnap.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Sümege, Horvát Gábor könyvkereskedésében.</p>	<p>Előfizetési árak: Egész évre 8 K., félévre 4 K., negyedévre 2 K. — Egyes szám ára 20 fillér.</p>	<p>Hirdetések egyesség szerint A nyílt tér sora 1 korona.</p>
--	--	--

Mozogjunk.

Sümege községi életének erejét szinte évtizedek óta iskolánk fejlesztésének és megszilárdításának munkája kötötte le. E küzdelmek célpontra értek. A reál- és az elemi iskola állami, a felső leánynevelőiskola polgári, a kisdudováz az államosítás küszöbén. Evvel biztosítva népünk közmívelődésének fejlődése.

Most azután, hogy ezt a szellemi fejlődést biztosítottuk, teljes erőnket e város anyagi fejlődésének szenteljük. Kell is szentelnünk. Mert csak a kétoldalú fejlődés nyomán fakadhat e város lakosságára jólét és megelégedés.

Az anyagi fejlesztés terén első helyen áll vasúti ügyünk javítása. Ezt fejtegetnünk fölösleges. Hisz ma már az utolsó iskolázatlan ember is szentül megvan arról győződve, hogy a vasút az a fő ér, amelyen át a közgazdasági élet vérkeringése történik, amely eleven pezsgő életet visz a községek anyagi életébe és fejlődésébe.

Sümege és vidékének — mint lapunk ez évi első számában már rámutattunk — a vasúti fejlődés szempontjából alig van ma fontosabb ér-

deke, minthogy a balatoni vasút ne szakadjon meg Tapolcánál, hanem tovább építtessék Sümege át Ukkig s onnan elágazóan egyrészt Celldömölkig, másrészt pedig Zalaegerszegig és Csáktornyáig. Ekként Sümege és vidéke sokkal gyorsabb és elevebb összeköttetést kapna egyrészt Budapest, másrészt Celldömölk, Szombathely és Győr, harmadszor a vármegye székvárosa felé Csáktornyáig és Fiuméig. Elnyerné azt, hogy a mostani lassú, hosszú várakozásokkal telített vicinális közlekedés helyett II-od osztálybeli fővonalú közlekedést kapnánk s ez vezetne bele azokba az I. rendű fővonalakba, amelyek mellett az említett forgalmi helyek emelkednek.

A balatonparti vasút munkálatai már megkezdődtek. A vasutat 1909-ben átadják a forgalomnak. Tehát itt az idő, hogy Sümege és vidéke vasútjának enemű átalakítása végett mozgolódjunk, mert jól tudjuk, hogy az e fajta munkákra évek kellenek, míg a tervezés állapotából a megvalósításig jutnak.

Nem csupán Sümege, Zala vármegyének és a vasút egyéb érdekeltiségeinek érdeke az, hogy e vicinális vasutakat a balatoni vasúthoz megfelelően átalakítsák. Érdeke ez magának a vasúti forgalomnak is. Mert

nemcsak a vasút életere egy-egy vidéknek, hanem viszont a vidék is életere a vasútnak. A vasútra is áll: ahol nincs, ott ne keress. Természeti kincsekben szegény vidékeken a vasút maga is pang s az üzem költségeit sem fizeti ki.

A statisztika tanúsága szerint a Tapolca-ukki vasútra éppen nem lehet panasz. Ez a kis vonalrész a dunántúli h. é. vasutaknak legforgalmasabbjai közé tartozik. Rengeteg teher szállítása van. Főként kőben, mészen, téglában, borban stb. Maguk a sümegei vállalatok: a mész- és téglagyár, a bazaltbánya, a bőrgyár, a gőzmalom, más vidékbéli cukorgyárak és a vasutak, folyószabályozások számára való közszállítások akkora teherforgalmat nyújtanak a mi vasutunknak, hogy e tekintetben a dunántúli h. é. vasutak forgalmában a második helyen áll.

Ez a forgalom egyre növekvőben. A balatonparti vasút kiépítése pedig előre láthatóan annyira emeli majd ezt a forgalmat, hogy a vicinális pályatestet nem addig II-od rendű pályává kell erősíteni, hogy a teherforgalmat megbirja.

Ekként a mi vasutunknak ez a megerősítése, illetve II-od rendű pályává való fejlesztése nevezetes érdeke magának a vasútnak is.

Szembesítés.

Az öreg pandurőrmester másodmagával egy csavargót kísért az országúton. Kora hajnal volt. A két pandur lóháton ült, a csavargó gyalogosan ballagott előttük. Fáradtak, kimerültek látszott. Panaszkodott, hogy fájnak a lábai.

— Könnyű kigyelmeteknek lóháton.

A pandurőrmester nem minden malicia nélkül válaszolt:

— Ez azért van, ecsém, mert ha te ülnél lóháton, nagyon lóhátról beszélnél. Talán szóba se ereszkednél velünk...

— Abban igaza van kigyelmednek, — mondotta a csavargó röhögve.

Haladtak tovább. Közeledtek a városhoz. Az országút mellett, egy dombosabb helyen néhány terebélyes nyárfa között egy kőkereszt emelkedett. Ezt a kőkeresztet kegyeltes kéz emelte. Annak a földbirtokosnak az özvegye, akit azon a helyen gyilkoltak meg. Nagyon régen lehetett, az öreg pandurőrmester is csak úgy hallotta mesélni. Ki tudja, igaz volt-e, nem-e?

A pandurőrmester, ahogy a kőkereszt felé nézett, a tövében egy paraszttasszonyt látott térdelni. Erősen odanézett. Szokatlanul taláta. Azon a vidéken, az alföldön az emberek vallásosak, de nem bigottak. Azután se ünnepek, se búcsúk... Annak az asszonynak valami különös oka lehet, hogy kora virradatkor idején imádkozni. Ünneplő ruha nincs rajta. Ez nem rendes dolog... Ha olyan nagyon rájött az imádság —

okoskodott a pandurőrmester, — otthon is meglehetné. Van templom mindenütt.

A vármegye öreg szolgálója gyanút fogott. Úgy, mint a vizsla, amikor szimat üti meg az orrát. Eszes, próbált ember volt. Rövidesen odaszólt a fiatal pandurnak:

— Józsi, kíséred csak be magad ezt az embert. Azután kerülj vissza izibe. Addig én a szeme közé nézek egy kicsit annak az imádságos asszonynak.

A fiatal pandur távozott a csavargóval, az öreg pedig leszállt a lóról egy nyárfa mögé állott. Sokáig nézte a lesből a térdepelő asszonyt, de a kendőtől nem láthatta az arcát. Nagyon elmerültek látszott az ájtatosságban, hogy az iménti lódobogásra sem emelte fel a fejét. Még várt egy darabig, azután közelebb lépett a kőkereszthez:

— Hé, hugom, — mondotta — de korán zavarod az Istent.

A térdepelő asszony riadtan emelte föl a fejét.

— Nini, — folytatta a pandurőrmester csak most ismerem rád. A Zsófi, a Szilas Dömötör menyecskeleánya. Hát bizony, kis hugom, megnyúlt ám az ábrázatod, amióta nem láttalak.

Az asszony nem válaszolt. Összeszorította vékony metszésű ajkait, hogy a szép arc egészen beletorzult.

— Valami bajod lehet, úgy sejtem, hogy ilyen messzire elköszálsz imádságra. Igaz-e Zsófi?

— Igaz, — hangzott a halk válasz?

— Mi bajod hugom?

A fiatal paraszttasszony nem válaszolt, csak fejkendőjét húzogatta előre.

— Nem szólsz? Pedig legjobb megmondani, — biztatta az öreg, — tudhatod, hogy mindig jó embere voltam édes apádnak, meg az egész családnak.

— Tudom.

— Nohát.

Rövid szünet után az asszony megszólalt. Zavartan, alig hallhatóan mondotta: — A kis fiamért imádkoztam.

— Úgy? A kis fiadért? Talán beteg az istenadta? Ugyan mi baja van annak a porontynak?

— Nem tudom. Már három hete a kisujját sem tudja mozdítani.

A vén pandurőrmester mélyen fekvő szürke szemében alattomos mosoly csilámlott.

— Úgy, a kis fiad? No, hacsak az a bajod, hugom, akkor ugorj föl szaporán s ballagi vígan hazafelé.

Az asszony csodálkozva kérdezte: — Haza?

— Igen ám, mert egy órája sincs, hogy láttam a kis fiadat. A falutokon jöttem keresztül. Megismertem.

Az asszony mélyen elpirult s két tenyerébe rejtette kigyult arcát. Sirva fakadt.

— Látod Zsófikám, — mondotta az öreg jóindulattal, a hazugsággal nem sokra megyünk, jóformán semennyire. Még is csak legjobb, ha megmondod az igazat az öreg Bálintnak.

A természetes feltételek tehát megvannak a vasút fejlesztésére. Mozogjunk hát érte. Mozogjunk, amíg nem késő. Mert hasonló aspirációkat más vidékek is táplálnak. Ne engedje Sümeg és vidéke, hogy megelőzzék.

Kérés természetesen viszonyokon alapul, tehát nemcsak méltányos, hanem jogos is. Mozogjunk mielőbb érte. És ebbe a mozgalomba vonjuk bele a vasút egész érdekességét.

Ajándék szegény iskolásoknak.

Igaz ugyan, hogy e fajta cikkírás nem mesterségem, de engedtessek meg nekem soron kívül is, hogy ezt az egyet közre adjam.

Mi indított a cikk megírására, mindjárt megmondom. — Az *Iparvédelem* című lap legutóbbi számában olvastam, hogy a Tulipán egyesület gyűlésén egy úri ember a következő indítványt tette:

Az egyesület gyűjtse az elhasznált képes levelezőlapokat és azokat a vidéki testvéregyesületek útján a szegény iskolásgyermeknek közt buzdító ajándékként ossza ki. A gyűlés az indítványt elfogadta.

Hát engedelmet kérek, engem ez a szakasz mosolygásra kényszerít. Mindenesetre igen tiszteletreméltók a Tulipánegyesület törekvései, sőt azt sem kétkeltem, hogy az a bizonyos úri ember jó szíve sugallatából tette azt az indítványt, de már az én nézetem az, ha egyéb ajándékot nem adhatok a szegény iskolásgyermeknek, elhasznált képeslapot nem adok.

Mert ugyan kérem, hogyan buzdítaná a a gyermeket szorgalmasabb tanulásra az, ha egy-egy össze-firkált képeslapot kap ajándékként? Ezzel azonban nem azt akarom mondani, hogy új képeslapokat adjanak nekik. Nem. Hanem ha már éppen buzdító ajándékot akarnak nekik adni, akkor adjanak: egy-egy irkát, tollat, irónt, törölgummit stb., amiket sok szegény szülőnek hej! de nehéz megszerezni. Mert van, sajnos, elég család, ahol az a 4—8 fillér, amit ezekre kiadnak, kellene, jó volna máshová is: pl. zsirra, olajra stb.

Az asszony dacosan kapta föl a fejét s fölkel.

— Jól van, Bálint bácsi, megmondom az igazat.

— Ez okos beszéd.

Az asszony izgatott hangon, hadarva kezdett beszélni.

— Hát úgy van, tudja meg a dolgot Bálint bácsi, nem bánom, akármi lesz. Én az uramat akartam elemészteni.

— Elemészteni az uradat?

— Azt. Voltam is egy parasztasszonynál — javasasszonynál!

Erre a szóra az öreg pandur két szemöldöke olyan mérgesen rándult össze, hogy szinte egymásba ütődött. Tudta, hogy a javasasszonyoknak nagyon végzetes szerepük szokott lenni a családi perpatvarokban. Az asszony izgatottan, zihálva folytatta:

— Ugy jöttem ide az Istent kérni, hogy vagy őt vegye el, vagy engem.

— Hát nem férték meg együtt?

Tegyenek úgy, hogy 20—30 filléres képes levelezőlap helyett vegyenek 10—12 fillérest, akik tehetik ezt és a megmaradt 8—10 filléren vásároljanak irónt, tollat és azt küldjék az iskolába kiosztani: ha már éppen ajándékot akarnak adni. És higgyék el kérem: jobb buzdítás egy-egy ilyen irón vagy toll a szegény gyermeknek, mint 20—30 db képeslap.

Még akkor is, ha azon valamely oktató kép volna. Hiszen manapság már minden iskola fel van szerelve nagy szemléltető képekkel, amelyek elég ismereteket nyújtanak az iskolás gyermekeknek; többet mint a levelezőlapok apró képei.

Vagy pedig még egy módot tudok buzdító ajándékok kiosztására. Ámbár ez a mód már nem új; mert — a sümegi jó szívek dicséretére legyen mondva — az itteni iskolákban rég meg van honosítva; t. i. a jobb módú szülők gyermekeiknek elviselt ruháját, kabátját, cipőjét elküldik a tanítóknak, tanítóknak és ők kiosztják a szegénysorsú gyermekek között. (Ez évek óta Sümegen is szívesen. Szerk.)

Hát ezt a szokást honosítsák meg azok az iskolák, ahol még nincs bevezetve. Mert ez aztán áldásos és ez hat buzdítólag a gyermekekre! . . . És a küzdő, nyomorgó, szegény szülők hálaadó könnye lesz az adakozók jutalma . . .

Pedig a hálaadó könnynél nincs a gazdagoknak drágább jutalma a kerek világon.

Németh Böske.

Forgács.

Sümegen a kanyaró uralkodik. A héten a járvány úgy látszik még nőtt erejében. Az iskolák emiatt zárva vannak. Mikor nyílnak meg: azt *Kanyaró* ő felsége mondhatná meg.

Ezek a járványos betegségek nemcsak az ember testi életét támadják meg. Megtámadják a szellemét is. Mert az iskolák bezárásának a kultúra izzsa meg a levét. Mivel pedig pár év óta ezek a járványos betegségek szinte az egész országot elárasztják, bizony súlyos kárát vallja ennek az egész nép közmívelődése is.

Veszprémben most emiatt új módszerrel kísérleteznek. Csakis azokat az alsóbb osztályokat zárták be, amelyekben a betegség fölvetődött. A többi osztályban folyik a

— Nem, sehogysem.

— Miért?

— A Rébék miatt.

— A Borzas Rébék miatt?

— Igen. Már félesztendeje, hogy jár utána. Tudják a népek, én meg viseltem a szegényt. Az éjjel is ott járt annál a cédnál. Ittasan jött háza. Szidtam, pirongattam. Még neki állott följebb. Mindennek elmondott. Pedig az egész világ tudja. Nem hagytam magam. Neki mentem, félrelékött . . . A pitvarban voltunk, fölkapta a fejét, a fejemhez csapta.

— A fejedhez?

— Oda. Itt a helye.

Fölemelte a kendőt s mutatta a halántéka fölött a friss sebhelyet. Folytatta:

— Aztán elszaladt, engem a vér elborított. Mégis összeszedtem magam, lemostam a fejemet, átvittem a gyereket az ő anyjához. Azután eljöttem . . . Most már tudja . . .

Fölkelt és összeigazitotta magát. Könynei peregetek.

rendes tanítás. Mindenesetre érdekes kísérlet. De nem lesz-e fél rendszabály? Nem húzódik-e szertelenül tovább a betegség így, mintha radikálisan az egész intézetet bezárták volna? És nem esik-e több emberi élet áldozatul? Mert akkor inkább a kultúra szenvedjen csorbát.

Érdeklődéssel várjuk a kísérlet eredményét.

Még ránk sem köszöntött az Advent első vasárnapja, már megindult Sümegen is a betlehemes fiúk járása. Ez az ősi népies szokás az utóbbi években szinte erősen fejlődik. A betlehem-járó csapatok megsokasodtak. Azt hisszük, korunk anyagias jellege nyilatkozik meg ebben is: a fiúk pénzszerző vágya. Tudjuk, hogy egy-egy betlehemes fiú ekképpen szerezte meg magának a karácsonyi csizmát is.

Ezt most nem fejtegetjük tovább. Hanem arra igenis egész eréllyel fölhívjuk a hatóságokat, hogy ez idét ez a betlehem-járás veszedelmes. Veszedelmes a városban uralkodó kanyaró járvány miatt. A fiúk házról házra cipelhetik a bajt. Ez évre hát a hatóság tiltsa el az összes efajta szokásokat. Mert azután köszöntik Lucát, az apró szenteket, az új évet, a három királyt, járják a balázsolást.

A közönséget pedig óva intjük, ne engedje be a járvány alatt házába a házaló csapatokat.

Bárd.

— A legény egyesület ünnepe. A legényegyesület folyó hó 24-én ünnepelte házszentelésén kívül, fennállásának 10 éves jubileumát is. E napon az egyesület tagjai zászló alatt jelentek meg a 9 órai hálaadó szl. misén, melyet *Horváth Mihály*, egyesületi másod elnök mutatott be az Úrnak. Szent mise után az egyesület tagjai az új épületbe gyülekeztek össze, melynek szép, tágas termét az ünneplő közönség zsufolásig megtöltötte. A ház egyházi megáldását *Németh János* plébános szentszéki elnök egyesületi elnök vezegte. Utána díszgyűlés volt. Ezen nevezett elnök lélekemelő szép szavakkal ismertette a legényegyesület célját. A hála érzet hangján emlékezett meg az egy házmegye főpásztoráról, a megyés püspökről, mint az egyesület nagylelkű merénásáról. Köszönetét fejezte ki *Rainprecht Antal* püspöki jószágkormány.

Az öreg pandurőrmester hozzálépett s a vállára tette kezét.

— Sohse ríjjál, kis hugom. Nem ér semmit az a nagy nekibusulás. Majd fordítok én a soron. Csak én rá hallgass, senki másra. Hát úgy lesz, hogy leheveredsz ide a kőkereszt alá. Egy tapodtat se méssz, egy ujjadat se mozdítod innen. Érted?

— Hát aztán?

— Hát aztán idejön az urad s úgy fog imádkozni hozzád, mint ahogy te imádkoztál a jó Istenhez. Eligazítom én, csak szépen szót fogadj. Hát mondom, maradj vesztleg. A többit én rá bíz, az öreg Bálintra, Isten áldjon meg!

Lóra pattant. Az országuton találkozott a visszatérő pandurral. A júniusi nap már perzselve tüdőit. Egy jó óra mulva a faluhoz értek. A faluszélén megállottak s betértek egy házba. A férjet, akit kerestek, az udvaron találták. Szénát teregettek. Erős, köpcös ember volt, lefogó bajusszal s mo-

Az első dunántuli gőz-műfestő-vegytisztító és pliszérozógyár fióktelepe Vadász Adolf divatárú kereskedőnél

S ü m e g e n .

Elfogadok a cég részére e szakmába vágó legkényesebb ruhaneműek vegyileg való tisztítását, foltok és pecsétek eltávolítását, valamint bármily ruhaneműeknek gőzzelörtendő minden színre való megfestését.

A ruhaneműk festésénél az elfejtés felesleges.

zónak és Tölcséri Ferenc legényegyesületi főfelügyelőnek is, kiket az öröm ünnep alkalmával az egyesület nevében táviratilag üdvözölt. Köszönetet mondott továbbá Sümegi Tivadar urodalmi intézőnek és az egyesület fáradságtalan lelkes másod elnökének, Horváth Mihálynak. Köszönetet mondott végül mindazoknak, kik a szép épület létrehozásában anyagilag, vagy jóakarattal erkölcsi támogatásukkal közreműködni szívesek voltak. Midőn mindnyájukra Isten szent áldását kérte, a szót Horváth Mihály másod elnöknek adta át. Horváth az egyesület 10 éves fennállásának történetét röviden az alábbiakban ismertette. Az egyesület 1897 november havában alakult meg. 1900 év őszén már szép eredményt mutatott fel. Úgyanis saját házra tett szert, melynek vételében a megyés püspök áldozatkészsége nagymértékben segítette. A tagok számának növekedése folytán a vett ház csakhamar szűknek bizonyult s már a következő évben egy nagy terem építését határozta el a közgyűlés. Évek során át foglalkozott az egyesület az építés gondolatával, de sajnos, a bemutatott több tervrajz mind ad akta került. A régi helyiség szűk volta, a lelkes tagok lankadatlan jóindulatú törekvése azonban nem engedte elszunnyadni az építés eszméjét. Mult év őszén Taschek János építő mester újabb tervrajzot készített, melyet a március 25-ki választmányi gyűlés elfogadott s a megyés püspök is jóvá hagyott. A püspök az építéshez először 1000 koronával, majd a fölszereléshez 300 koronával járult. Az új helyiség építése június elején kezdődött s a kiűzött határidőre fel is épült. Az építő bizottság nov. 16-án vette át az épületet s a rajta levő munkát kifogástalannak találta. Az épület áll, magasztos céljára fel van már avatva. Legyen az a ház, az a helyiség az egyetértésnek, a felebaráti szeretetnek színhelye. Végül másod elnök arra kérte az összegyűlt ünneplő közönséget, hogy e nemes célra törekvő egyesületet továbbra is támogassa, hogy sok jellemes, vallásos, hazaszeretettől lángoló ifju kerüljön ki belőle az életbe. Ezután felolvasta Tölcséri Ferenc egyházmegyei legényegyesületi felügyelőnek az egyesület elnökségéhez ez alkalomból intézett meleg hangú levelét. A lelkes éljenzéssel fogadott szép levél után Pék Sándor egyesületi tag elszavalta Szendrői József *Hűszentelésre* című szép költeményét. A Himnusz magasztos hangjai zárták be a lélekemelő szép ünnepet. Este pedig Gárdonyi Gézának A bor című

színművét adta elő szép alakításban az egyesület műkedvelő társasága. A közönség a tágas termet színlíggel megtöltötte s mindvégig derűs hangulatban élvezte Gárdonyinak zamatos magyarsággal megírt szép művét. Előadás után táncmulatság következett, mely virágos jókedvvel reggelig tartott. A lefolyt szép ünnep az egyesületnek úgy elkölcsi, mint anyagi tekintetben szép hasznot hajtott s évkönyveiben ragyogó belükkel lesz megörökítve mindenkorra.

P. J.

H I R E K.

Esküdtbíróági elnökök. A győri ítélőtábla elnöke a zalaegerszegi törvényszékben szervezett esküdtbíróági elnökövé *Degré Miklós* dr. törvényszéki elnököt, elnökhelyettesé *Fritz József* dr. törvényszéki bírót jelölte ki.

Tisztjelölő értekezlet. A sümegi járás megyebizottsági tagjai tegnap délelőtt Sümegen, a kaszinó termében népes értekezletet tartottak, hogy a megyei tisztújítás személyi ügyeit megbeszéljék. Az értekezlet elnökül *Barcza László*, jegyzőül *Posgay Andor*t választotta meg. Hosszas tárgyalás után az értekezlet következőkben állapodott meg: A középpontban megüresedő főjegyzői állásra *Kolbenschlag Béla* csáktornyai főszolgabíró mellett foglal állást. A sümegi járás mind a két tisztviselőjének édesemes szolgálatait elismerve, megválasztásukat kívánja. A tapolcai főszolgabírói állásra való szavazást mindegyik bizottsági tag lelkiismeretére bizza. A letenyei főszolgabírói állásra megvárja az illető járás megyebizottsági tagjainak határozatát. A csáktornyai főszolgabírói állásra *Szalmai József*, a most szervezendő balatonfűredire *Kovács Rudolf* perlaki főszolgabíró mellett foglal állást. A megüresedő főszolgabírói állásokra első helyen *Kardosy Kálmán*, 2-ik helyen *Bogyay György*öt, 3-ikon *Farkas Kálmán*t jelölték. A megüresedő szolgabírói állásokra *Huszár Pál*t, *Paál* Viktort, *Gözy* Istvánt és *Botka* Andort, az esetleg megüresedő aljegyzői állásra *Botka Andor*t jelölték. Egyebekben marad a mai helyzet. Az értekezlet *Gyömörey Vince* dr. indítványára köszönetét fejezte ki *Barcza Lászlónak* a gyűlés összehívásáért és elnöki működéséért.

Községi gyűlés. Sümeg képviselőtestülete nov. 24-én rendkívüli közgyűlést tartott a következő tárgysorozattal: 1) Mivel az elüljáróság és az Első sümegi mész- és téglagyár a város köfőjtőjére megegyezni

nem tudtak s a képviselőtestület előtt újabb ajánlat nem tétetett, a gyűlés fölhatalmazta az elüljáróságot, hogy az eddigi bérrel a köfőjtőt kiadhassa olyképpen, hogy a városnak szükséges követő évenként 7 K 20 fillérré adják. — 2) A pótlásra kiadott költséget az elüljáróság javaslata szerint a gyűlés pótolta, ekként a községi adó 40-2% lesz. — 3) Németh János plébános kérelmére az aggok házának építéséhez 1500 K erejéig járul a város anyagban és fuvarban. — 4) A fogyasztási adóra nézve a gyűlés meghatalmazta az elüljáróságot, hogy az érdekeltekkel tárgyalhasson. — 5) A vágóhidépítés módjaitának megállapításával a pénzügyi bizottságot s *Kazár Manó* állatorvost bízták meg. — 6) *Wirth Jakab* kérelmére a cementgyártáshoz szükséges murvát az évre 40, azután évi 50 K átalányért adja a város.

Gazdaköri gyűlés. A Sümegvidéki gazdakör választmánya *Hayden Sándor* elnök vezetésével élénken látogatott gyűlést tartott tegnap Sümegen. *Hayden* meleg szavakkal emlékezett meg *Gyömörey János*nak, a kör és az igazgató választmány buzgó tagjának elhunytáról, emlékéit jegyzőkönyvében is megörökítette a gyűlés. E gyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére *Kalcsics Iván* drt és *Pintér Lajost* kérte föl az elnök. A mult v. gyűlés jegyzőkönyvének hitelesítése után a Zalavármegyei gazdasági egyesületnek a gépekre vonatkozó határozatát elfogadta a gyűlés, elfogadta az anyaegyesületnél levő 800 K adósságának évi 6 százalékos törlesztését is, a 4 százalékos kamattal együtt, azonban *Barcza László* indítványára a kötelező aláírását, annál a jogviszonytól fogva, amelyben a kör a vármegyei egyesülettel áll, megtagadta. A téli felolvasásokat az előadásokat a választmány ismét életbe lépteti, mielőtt azonban végképpen határozná, megvárja az anyaegyesület határozatát, amellyel a földmívelésügyi kormány segedelméről intézkedik. A gyűlés a marokkói áskairtásról, az aranka pusztításáról és az Amerikából visszatért munkások elhelyezéséről szóló miniszteri leiratokat tudomásul vette. Végül *Zsés Károly* indítványozta, hogy a földmívelésügyi minisztertől gépeket kérjen a kör. Az indítványt *Gyömörey Vincének* ama módosításával fogadta el a gyűlés, hogy 1200 K pénzbeli segédelmet kér, ebből 800 koronát az egyesület kölcsönének törlesztésére fordít, a többin pedig gépeket vásárol. Ezután az elnök megköszönte a tagok érdeklődését s a gyűlést eloszlatta.

Tanítói tanácskozás. A sümegi népiskolai tanítók november hó 26-án

gorva tekintettel. Ingujiban állott, kezében favilla.

A pandurörmeister rászólt:

— No Mihály, készülj, velünk jössz egy kicsit.

— Már mint én?

— Igen bizony.

— Azután mi bajuk velem?

— Ráérsz azt megtudni. Csak egy-kettő. Itt a kertek alatt megyünk, hogy ne lássanak a népek. Szaporán, nem telik az időből...

Elindultak. A kertek végén a két pandur leszállt a lóról.

— No Mihály, — szólt a pandurörmeister, — tedd szépen hátra a kezedet.

— Minek?

— Egy kicsit megláncolunk

— Engem?

— Téged hát, nem is a vicispán szakácsnéját.

A fiatal paraszt ökölbe szorította a kezét.

— Engemet megláncolni? — kezdte dacosan, — elment a jó dolguk? Hát mi az istennyilat akarnak velem? Zsivány vagyok én, bunyik? Az öreg pandur a fejét rázta.

— No nézd, hogy bakafántoskodik. Ejnye, a miatyánkodat... talán azt hiszed, hogy ilyes híntóba ültetik az olyan embert, aki a feleségét megöli.

— Micsoda? Mit mond? — hebegte a fiatal paraszt tágra nyílt szemmel. Ki ölte meg a feleségét?

A vén pandur vállat vont.

— Jó ecsém, tagadhatod, ahhoz jussod van. Arra való a törvényszék, hogy kihámozza...

— Mit hámozzon ki? — ordította a megijedt ember.

— Lassan hé! Nem vagyunk siketek. Megértjük a csendes szót is. Aztán meg tudjuk.

— Mit tudnak?

— Azt, hogy ott találtuk a feleségedet a kőkeresztnél. Eppen a végét járta, csak annyit tudott mondani, hogy az ura csapta fejbe a kis baltával.

— Azi mondta?

— Azt ám.

— No hát akkor vigyenek! Nem bánom, ha az akasztó alá is.

— Nono, oda még több stáció van. Megláncolták és indultak. Egy fordulónál, a folyó partján már látszott a távolban a kőkereszt csúcsa.

— Halt! — mondotta az öreg pandur és leszállt a lóról. Aközben beszélgetett.

— Bizony, Mihály, ezt rosszul csináltad. Aztán hozzá amiatt a Rébék miatt, akinek a fajtája se jó. Ha kiszabadulsz a nagy rabságból, úgy állasz majd, mint az ottfelejtett tilalomfia. Senkid se lesz, mert az bizonyos, hogy a Rébék két hétig se busúl utánad. Nem tud. Amiatt kár volt bajba esni. Aztán meg a Zsófit is sajnálom. Mert sajnálni való az olyan derék fiatal asszony. Pogány lennék, ha nem esnék meg a szívem.

A beszéd alatt lopva nézte a megláncolt ember arcát. Fehér lett, mint a kréta, az ajkát meg véresre harapta. Meg volt elégedve a hatással. Felült a lóra, megigazgatta a zablát.

— Induljunk — vezényelte.

A megláncolt ember alig tudta vonszolni a lábát. Zokogott keservesen: — Én Istenem, én drága jó Istenem...

— Csak előre! Nem ér az óbégatás semmit. Amikor a fiatal férj meglátta, hogy az asszony nem halt meg, hőrögvé, alétlan borult eléje, a feje a földet surolta. — Zsófikám, drága jó lelkem!

Mikor feloldották a kezét, rimánkodva folytatta: — Ne hagyj el! Holtomiglan megbecsüllek. Úgy áldjon, úgy verjen az Isten!

— No hát induljatok haza, — mondá a pandurörmeister.

Ahogy a két pandur ismét lóra ült, a fiatalabb megszólalt: No, ezt jól eligazította, őrmester uram.

— Hát igen, mondotta bajuszát pödörve, egy kis hiba mégis akadt.

— Hiba?

— Az a, kettőt-hármat mégis csak a nyaka közé kellett volna csördíteni annak a gaz latornak... Tudod, fiam, csak azért, hogy jobban az eszébe tartsa...

Lucián.

tartották első tanácskozásukat mint állami tanítók. A tanácskozáson *Bánfi* Alajos igazgató elnökölt, a jegyzőkönyvet *Németh* Anna vezette. A tanácskozáson a Szirákról idehelyezett *Gellér* Mór is résztvett, aki e napon foglalta el állását s a III-ik elemi osztályt tanítja majd. Az igazgató meleg üdvözlő szavak után részletesen ismertette az államosítás utolsó mozzanatait. A jelenlévő gyűlés egyhangúan elfogadta s *Éles* Károly indítványára *Apponyi* Albert gróf vallás- és közoktatásügyi miniszternek, *Tóth* János államtitkárnak, *Halász* Ferenc miniszteri tanácsosnak, *Ruzsicska* Kálmán dr. tanfelügyelőnek, *Eitner* Zsigmond orsz. gyűlési képviselőnek és *Lukonich* Gábor dr. az államosító bizottság elnökének hálás köszönetet mondva, érdemeiket az első jegyzőkönyvben megörökítette. Ezután több kebelbeli ügyet tárgyalt a gyűlés. A jövő tanácskozáson *Pap* József indítványára a tanulók fejelemzéséről, főképpen uccai magaviseletéről tanácskozik.

— **Iskolánk államosítása.** A *Keszthelyi Hirlapnak* iskolánk államosítására vonatkozó megjegyzését lapunk mlnt számában mi is néhány megjegyzéssel kísértük. Most ezekre a sorainkra a *Keszthelyi Hirlap* a következőket feleli:

Szó sincs róla, hogy mi *Eitner* Zsigmonddal gáncoskodni akartunk volna. Eilenkezőleg, kettős tisztelettel tekintünk rá, mert a ismertettet kijelentés ellenére is, kivítte az államosítást. Mi az államosításnak feltétlen hívei vagyunk. Ezért azt kívánjuk, hogy minden járás minden községben az *Eitner* Zsigmond sikerét mutassák fel a képviselők az államosítás terén.

Szívesen tudomásul vesszük laptársunk eme kettős tiszteletét. Ha ennek már első közleményében is ekkép ad hangot, hát legfőlegbb reprodukáljuk sorait, de megjegyzést nem teszünk rá.

— **A Darnay múzeum.** Lapunk zárta-kor megbízható forrásból értesülünk, hogy *Darnay* Kálmán, aki jelenleg Budapesten tartózkodik, múzeumát átadta az államnak. Az átadás föltételeit nem ismerjük, de ismerve *Darnay*nak szülővárosa iránt érzett mély háláját, tudjuk, hogy a múzeum örök időre Sümegen marad. Évvel városunk és megyénknek ez a fontos kulturális intézete örökre biztosítva van.

— **Megyegyülés.** A vármegye törvényhatósági bizottságának december havi közgyűlése 1907 évi december 9-én lesz a vármegyei háza gyűléstermében. A tárgysorozat 169 pont. A gyűlés egész sor választással kezdődik, amivel e különféle vármegyei bizottságokat alakítják meg. Sümeget érdeklő tárgy egy sincs a gazdag sorozatban. Vidékünket illetők a következők: *Csabrendek* község határozata a közbirtokosság által a községnek átengedett ingatlanok átvétele tárgyában. *Ukki* körjegyzőségbeli községek képviselőtestületeinek határozatai a körjegyző hivatalos helyiségének a körjegyző lakásán leendő elhelyezése iránt. A *Gyömrő* község tulajdonát képező kocsmáépület bérbeadása. *Prága* községnek a községi kocsmá újból való felépítése és kölcsön tárgyában hozott határozata. *Bazsi*, *Csehi* és *Prága* községek várm. pótdóójának törlése. *Döbröcze* és *Nagygyőr* községek képviselőtestületeinek a községi különböző alapoknak a szegényalapba való beutalása tárgyában hozott határozatai.

— **Acetilén a polgári körben.** A polgári önképző kör is megelégette a bűzös, füstös petroleum világítást s helyiségeit bevezettette az acetilént. A berendezést *Juhász* Lajos zalaegerszegi elektrotechnikuskánál rendelte, aki az acetilén világítás terén maga is célszerű reformokat alkotott. A kör a *Zala* nevű gépből vásárolt egyet, amely 20 darab 20 lángos égő, tehát 400 gyertyafény erejű. Mikor a berendezés majd teljesen elkészült, *Sólyom* Tivadar főszolgabíró elnökletével november 25-én hatósági vizsgálat volt, ezen *Farkas* Gyula szombathelyi iparfelügyelő, a tűzoltóság részéről *Kriszinkovich* József főparancsnok,

a polgári kör képviselőjében *Klafl* Lajos háznagy vett részt. A jegyzőkönyvet *Ara-nyossy* Károly vezette. A vizsgálat teljes sikerrel járt s az iparfelügyelő megelégedését fejezte ki *Juhásznak*, aki a szabályoknak megfelelően alkotta meg a berendezést. Folyó hó 27-én este a kör nagytermében meggyújtották az összes lángokat összesen 11-et, ebből 5 Auerégővel is ellátva. A terem valóban fényárban uszott. A lángok csöndesek, hangtalanok nem rezegnek, nem sipolnak. Két láng: az uccára is kivezettek a kör erkélye mellé. A közönség nem győzte dicsérni, minő fényt árasztanak a széles uccának még másik felére is. Maga az egész berendezés igen díszes, izléses kivitelű és szolid. *Juhász* dicséretet érdemel munkájáért.

— **Köszönet.** A sümegi kat. legényegyesület nov. 24-én tartott műkedvelői előadásán felülfizettek: *Németh* János plébános szentszéki ülnök 18 K, *Sümegi* Tivadar 10 K, *Vida* János plébános 6 K, *Hetyey* Károly, *Lukonich* Gábor dr., *Szelestey* Géza, N. N. 5—5 K, *Eitner* Jenő 4 K, özv. *Darnay* Ká-jelánné 3 K, *M. Kossa* Gusztáv 2-20 K, *Hetyey* Endre, *Beretzky* Gyula, *Márkus* Ignác, *Csere* Gyula, *Gyenyey* György, *Kosár* József, *Gergyési* Ferenc 2—2 K, *Gróf* Tivadar, *Sarlai* Jenő, *Urr* János, *Kiss* Antal, *Kövesdi* Vilmos 1-20—1-20 K, *Funt* Sándor, *Beldiczky* Kálmán, *Szija*rtó György, *Biró* József dr., *Csigó* Mária, *Bazsó* József, *Klafl* Lajos, *Bánai* János, *Kardos* Gyula, *Malom-soky* János, *Pár* Márton, *Olasz* János, *Olasz* Lajos, *Sövény* János, N. N. 1—1 K, *Németh* Mihály, *Urr* Pál 80—80 f, *Tasek* János 70 f, *Fekete* József, *Oszkay* Józsefné, *Tamás* János, *Krajcár* Lajos 60—60 f, *Jósár* Sándor, *Dörnyei* Lajos, *Joós* József, *Pauliny* József, *Kohlmann* Miksa, *Szafnauer* Károly, *Novák* Zsigmond, *Czegely* Mihály, ifj. *Liszli* István, *Böhm* Testvérek, N. N. 40—40 f, *Kasza* István 30 f, *Strausz* Lajos, *Szente* Sándor, *Totola* Imre, *Hernes* István, *Németh* Károly, *Leier* István, *Tóth* Kálmán, N. N., N. N. 20—20 f. Fogadják a nemes szívű adakozók ez uton is a magasztos célra törekvő kat. legényegyesület leghálásabb köszönetét.

Az elnökség.

— **Eladott házhelyek.** A vásártér végében levő két házhelyet november 27-én nyilvános árverésen az elüljáróság eladta. A belsőt *Adorján* Sándor 200, a külsőt *Vekler* Lajos 121 koronáért vette meg.

— **Vármegyénk népesedése.** Zala vármegye népessége az alispán jelentése szerint járásonként a következőképpen szaporodott: a sümegi járásban született 242, meghalt 141, a szaporodás 101; a tapolcai járásban szül. 408, megh. 264, szap. 144; a zalaszentgróti járásban szül. 245, mh. 146, szap. 99; a keszthelyi járásban szül. 276, mh. 142, szap. 134; a kanizsai járásban szül. 310, mh. 186, szap. 124; a pacsai járásban szül. 270, mh. 127, szap. 143; a zalaegerszegi járásban szül. 324, mh. 112, szap. 212; a novai járásban szül. 220, mh. 85, szap. 135; az alsólendvai járásban szül. 429, mh. 194, szap. 235; a letenyi járásban szül. 306, mh. 160, szap. 146; a perlaki járásban szül. 527, mh. 208, szap. 319; a csáktornyai járásban szül. 444, mh. 203, szap. 241; Zalaegerszegen szül. 69, mh. 52, szap. 17; Nagykanizsán szül. 201, mh. 128, szap. 73. Az egész vármegyében e szerint született 4271, meghalt 2148, szaporodás 2123.

— **Vigyázz, ha jön a vonat.** Óvári Károly, az ötvösi urodalom kocsisa éppen akkor akart áthajtani a Túrje és Zalabér közötti átjárón, mikor a vonat az átjáróhoz közeledett. Hiába füttyögetett rá a gép, a vakmerő Óvári áthajtott. A gép még szerencse! — csak a kocsi hátulját kapta el s ezt elszakította, porrá törté. A kocsisnak és a lovaknak semmi baja sem esett. A vakmerő kocsis ellen az eljárást megindították.

— **Szalón fűtő-szén,** legjobb minőségű, bármely mennyiségben kapható *Darnay* Kálmán kereskedésében Sümegen.

Felelős szerkesztő: *Éles* Károly.

Laptulajdonos és kiadó: *Horvát* Gábor.

A szamárköhögést

a gyermekek ezen ismert rémét a SCOTT féle Emulzio minden esetben sikeresen gyógyítja. A SCOTT-féle Emulzio a legjobb szer gyenge, beteges gyermeknek gyógyítására. Kiknek gyorsan visszatér a rőzsás kerek arcukat.

Az Emulzio vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védegyet — a halászt — kerjük figyelembe venni!

Rendkívül győgsikere és erősítő hatása abban leli magyarázatát, hogy a legjobb, legtisztább és leghatásosabb anyagokból állítják össze, melyek a SCOTT-féle eljárás folytán izletes, könnyen emészthető Emulsióvá válnak. A SCOTT-féle Emulzio felnőtteknek s agognak ép oly jó és hatásos, mint gyermekeknek.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 fillér.

Kapható minden gyógytárban.

Nagyságos asszony,

tudja-e, hogy a maláta-kávét vásárlásánál miért kell önnek a »Kathreiner« nevet hangsúlyozni?

Mert különben annak az eshetőségnek teszi ki magát, hogy kétes értékű utánszót kap, mely a »Kathreiner«-t kiténtető, mindenelőnyt nélkülöz.

Csakis a **Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé**

birja, különleges előállítási módszere révén, a gyarmatkávé ízét és zamátját.

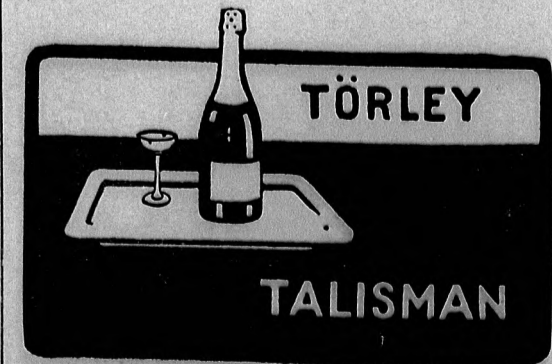
Méltóztassék azért, Nagyságos asszony, jól emlékeztetőbe vésni, hogy a valódi »Kathreiner«-es kis zárt üvegtől és magokban kapható »Kathreiner«-es Kneipp-maláta kávék elárattal és Kneipp párt megével, mint vedegy, tel.

Nincs mindenkinek arany a torkában,

de mégis minden értelmes ember, épp úgy mint a legnagyobb énekes, ügyel arra, hogy a légsző és a nyak meghűlésétől magát óvja vagy a már meglévő meghűléstől magát megszabadítsa. *Fay*-féle valódi *Sodener* *Minerál-Pastillák* mindenütt használnak, és csodát művelnek, ha az ember katarustól meg akar szabadulni. Ezért világos, hogy az ember minden meghűlésnél a legközelebbi gyógytárban, drogériában vagy ásványvízkereskedésben 1.25 K ért egy doboz *Fay*-féle valódi *Sodener*t vesz és előírás szerint használja.

Főügynökség
Magyarország is Ausztriára:
W. Th. Guntzert, Wien IV., Grosse Neugasse 27.

Szükségleteinket a következő kereskedőknél és iparosoknál szerezzük be:

BAZSÓ SÁNDOR és FIA kovács és kocsi-gyártók. Árpád-u.

BERETZKY GYULA fűszer-, liszt- és üveg-áru-kereskedése.

BÓDIS IGNÁC épület- és butorasztalos Széchenyi-u.

BORSOS JENŐ úri és női cipész. Kész úri és női cipők. Kossuth-utca.

DARNAY KALMÁN vas- és fűszerkereskedő Gazdasági gépek raktára. Régiségtár.

FEJES LAJOS, hentes és kocsmáros. Árpád-u. 156. sz.

FISCHER MÓR ecetszesz-, konyak- és likörgyáros, pálinkanagykereskedő. Mosó-u.

GRÜNFELD J. úri szabó üzlete és kész férfi ruharaktár, Sümegen.

HORVÁTH LAJOS borbély és fodrász. Kossuth Lajos-ucca.

HULLAY LAJOS építőmester. Árpád-ucca 454 sz.

JANKÓ ÁRPÁD úri és női cipők. Márkus-féle Áruház mellett.

JOÓS ANTAL borbély és fodrász. Kossuth Lajos-ucca, Épstein-ház.

KELL JENŐ bérkocsitulajdonos és borügynök. Mihályfai-ucca 82. sz.

KLAFFL LAJOS épület- és butorasztalos, Temetkezési vállalkozó. Nagy koporsó-raktár.

KLEIN MÓR pék üzlete. Hazai sörök raktára.

KOHN TESTVÉREK vaskereskedése, gépraktár. Kossuth Lajos-ucca.

KOVÁCS ZSIGMOND borbély és fodrász.

KOVÁCS VILMOS vegyeskereskedő és kocsmáros. Mihályfai-ucca.

KORBÉLY FERENC sütő üzlete. Árpád-ucca 287. sz.

LÓWY NŐVÉREK női ruha varróterme Deák Ferenc ucca.

MAUTHNER SAMU vegyeskereskedő. Keszthelyi-ucca.

MÁRKUS SALAMON FIA áruháza. Kossuth Lajos-ucca.

MESTERHÁZY SÁNDOR vendéglős a Kisfaludy-szálló tulajdonosa.

MÉSZÁROS SÁNDOR hentes. Kossuth Lajos-ucca.

NOVÁK SÁNDOR mézeskalácsos és a cseri henger-műmalom liszteladása. Deák Ferenc-ucca 112. sz.

ORBÁN ISTVÁN kávéháza. Kossuth-ucca

PAULINYI JÓZSEF lisztkereskedése, gabonacsere. Flórián-tér és Árpád-ucca sarkán.

PENTZ MIHÁLY kőfaragómester, nagy sírkőraktár. Árpád-ucca.

ROTHSCHILD SÁNDOR épületfa- és deszkakereskedő. Rendeki-ucca.

SCHRÖDER JÓZSEF vasúti vendéglős

SKÁLAK MIHÁLY vendéglős, Árpád-ucca.

SZIJARTÓ GYÖRGY templom-, szoba- és dímfestő. A plébánia templom mellett.

SZELESTEY GÉZA beszálló vendéglője az »Arany-bárán»-hoz.

TASCHEK JÁNOS építőmester és vállalkozó. Váralja utca 35 szám. Major festő-féle ház.

TÓTH GYULA férfi- és gyermekruh raktára, Flórián-tér.

WÜRZBURGER JAKAB vegyes, porcellán- és üvegáru nagykereskedése.

ZSCHIESCHE JÓZSEF gőzmalomtulajdonos. Gabonacsere.

Hirdetéseket

jutányos áron felvesz
a kiadóhivatal.

THE-KING of Jamaica RUM

Legfinomabb minőség! Eredeti töltés!
Legnemesebb faj! Kiadós, tiszta és
zamatos.

Sümegen egyedárusításban kapható:

Beretzky Gyula úrnál.

Lakások, gazdasági épületek

fedésére szolgáló vízátthatlan

kátrányos fedőlemezt,

kátrányos pépszalagot és

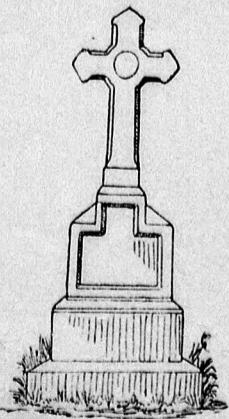
kátrányt állandóan raktáron tart

és a legolcsóbban árusít

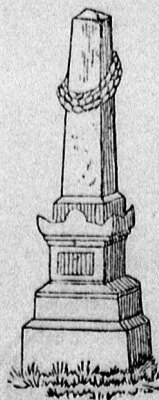
Würzburger Jakob, Sümeg.

Pentz Mihály

kőfaragómester Sümegen.

Dús választék mindenféle sírköben. Ugymint: márvány, gránit, szienit, labrador és porfirból. Siremlékeket, uti kereszteteket, szentháromság szobrokat, épület- és minden egyéb e szakmába vágó munkákat és javításokat jutányos áron elvállal és izléses kivitelben készít.

Porcellán

servicek, edények, dísz-
tárgyak, mosdókészle-
tek, kávéházi és ma-
gánhasználatra, fehér
és szines kivitelben
legolcsóbban

Würzburger Jakobnál

Sümegeen, kaphatók.

Sü

Bö
nak
alkol
törvé
hogy
kell,
s egy
közeg
építte
mind
vosa
tétlen

Ez
más
papir
len ké
az or
kivéve
hajtar
rende
lyek
tek fo
togata
Magy
éghajl
rópáb
kielég
vidék
hogy
tokra,
termé

A
nemcs
járás

M

Ülök
ban, a
vem re
képzelt
amikor
családa
kor az
magam
kiválas
ség, sz
tudok,
komoly
a leány
tam —
amely
Künn
s hideg
Márciu
három
gyon f
fáj, ho
Naps
három
az em
keltek
csak é
vidáma
koztam
szerű